EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 30.1.2014
COM(2014) 46 final

2014/0021 (NLE)

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om godkendelse på Den Europæiske Unions vegne af Haagerkonventionen af 30. juni 2005 om værnetingsaftaler

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND FOR FORSLAGET

1.1. Formålet med forslaget

Kommissionen foreslår, at EU godkender konventionen af 2005 om værnetingsaftaler. Konventionen blev undertegnet af Unionen den 1. april 2009 på grundlag af Rådets afgørelse 2009/397/EF[1].

I handlingsplanen om gennemførelse af Stockholmprogrammet var det anført, at Kommissionen agtede at foreslå godkendelse af konventionen i 2012.

EU's godkendelse af konventionen vil reducere den retlige usikkerhed for de EU-virksomheder, der driver handel uden for EU, ved at sikre, at de værnetingsaftaler, der indgår i deres kontrakter, vil blive respekteret, og ved at sikre, at de domme, der afsiges af de i sådanne aftaler valgte domstole, vil blive anerkendt og fuldbyrdet i de andre lande, der er kontraherende parter i konventionen.

Generelt vil EU's godkendelse af konventionen bidrage til at nå de mål, der ligger til grund for EU's regler om værnetingsaftaler, ved at skabe et harmoniseret regelsæt i EU i forhold til tredjelande, som bliver kontraherende parter i konventionen.

1.2. Haagerkonventionen af 30. juni 2005 om værnetingsaftaler

Konventionen om værnetingsaftaler blev indgået den 30. juni 2005 inden for rammerne af Haagerkonferencen om International Privatret. Den har til formål at skabe større retssikkerhed og forudsigelighed for virksomheder, der indgår aftaler med andre virksomheder og er involverede i internationale tvister, idet der indføres en fakultativ international mekanisme til bilæggelse af tvister som alternativ til de nuværende voldgiftsordninger.

Målsætningen med konventionen er navnlig at fremme international handel og internationale investeringer ved hjælp af et øget retsligt samarbejde ved at indføre ensartede regler for domstolskompetence, der er baseret på eksklusive værnetingsaftaler og på anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser truffet af de valgte domstole i de kontraherende lande.

Ved konventionen tilstræbes der en balance mellem (i) behovet for at sikre parterne, at kun de af dem valgte domstole vil behandle sagen, og at den resulterende dom vil blive anerkendt og fuldbyrdet i udlandet, og (ii) behovet for at staterne kan forfølge visse aspekter af deres offentlige politik, navnlig vedrørende beskyttelse af svagere parter, beskyttelse mod åbenbar urimelighed i særlige situationer og sikkerhed for, at det respekteres, at staterne i visse tilfælde har den eksklusive domstolskompetence.

1.3. Konventionens forhold til Bruxelles I-forordningen

På EU-plan er den internationale kompetence for Unionens retsinstanser på grundlag af værnetingsaftaler reguleret af Rådets forordning (EF) nr. 44/2001 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (Bruxelles I-forordningen)[2] (der vil blive erstattet af Europa-Parlamentet og Rådets forordning (EU) nr. 1215/2012 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (omarbejdelse)[3] med virkning fra den 10. januar 2015). Bruxelles I-forordningen regulerer imidlertid ikke fuldbyrdelse inden for

[1] EUT L 133 af 29.5.2009, s. 1.
[2] EFT L 12 af 16.1.2001, s. 1.
[3] EUT L 351 af 20.12.2012, s. 1.

Unionen af værnetingsaftaler til fordel for domstole i tredjelande[4]. Dette vil blive opnået, når konventionen om værnetingsaftaler er godkendt af Unionen.

De nylige ændringer af Bruxelles I-forordningen (Bruxelles I-forordningen (omarbejdet)) har styrket parternes autonomi ved at sikre, at værnetingsaftaler ikke omgås af parter, der anlægger sag ved andre retsinstanser i strid med sådanne aftaler. Samtidig sikrer disse ændringer, at værnetingsaftaler i relation til situationer inden for EU sidestilles med dem, der gælder for situationer uden for EU, der henhører under konventionen, når den er blevet godkendt af Unionen. Bruxelles I-forordningen (omarbejdet) baner således vejen for, at EU kan gå videre med godkendelse af konventionen.

Forholdet mellem reglerne i konventionen og de nuværende og kommende EU-regler er reguleret i konventionens artikel 26, stk. 6, hvor det hedder:

"Denne konvention berører ikke anvendelsen af de gældende regler i en regional organisation for økonomisk integration, der er part i denne konvention, uanset om de er vedtaget før eller efter konventionen,

a) hvis ingen af parterne har hjemsted i en kontraherende stat, der ikke er medlemsstat i den regionale organisation for økonomisk integration

b) for så vidt angår anerkendelse eller fuldbyrdelse af domme mellem medlemsstater i den regionale organisation for økonomisk integration."

Konventionen påvirker således anvendelsen af Bruxelles I-forordningen, hvis mindst en af parterne har hjemsted i en stat, der er kontraherende part i konventionen. Konventionen får forrang frem for forordningens kompetenceregler, medmindre begge parter er bosiddende i EU eller kommer fra tredjelande, der ikke er kontraherende parter i konventionen. Med hensyn til anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser, vil forordningen have forrang, når den domstol, der afsagde dommen, og den domstol, ved hvilken anerkendelse og fuldbyrdelse begæres, begge er beliggende i Unionen.

Når konventionen er blevet godkendt af EU, vil den derfor begrænse anvendelsesområdet for Bruxelles I-forordningen. Begrænsningen af anvendelsesområdet er ikke desto mindre acceptabel set i lyset af den øgede respekt for partsautonomi på internationalt plan og øget retssikkerhed for virksomheder i EU, der er involveret i handel med tredjelandsparter.

1.4. Fordele for europæisk erhvervsliv

En værnetingsaftale er et væsentligt element i forhandlingerne om internationale kontrakter, da den sikrer retlig forudsigelighed, såfremt der skulle opstå en tvist. Det er derfor et vigtigt element i risikovurderingen for virksomheder, der ønsker at drive international handel. De tal, der er indsamlet i forbindelse med udarbejdelsen af Kommissionens forslag om undertegnelse af konventionen og forslag til Bruxelles I-forordningen (omarbejdet)[5] viser betydningen af værnetingsaftaler for EU's erhvervsliv i deres transaktioner mellem virksomheder (B2B-forbindelser).

Effektiviteten af værnetingsaftaler inden for EU sikres ved hjælp af Bruxelles I-forordningen. Partsautonomien skal sikres ikke blot inden for EU, men også uden for EU's grænser.

---

[4] Fuldbyrdelse indenfor EU af værnetingsaftaler til fordel for domstole i Schweiz, Island og Norge reguleres af Luganokonventionen af 2007 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område.

[5] Arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene, der ledsager forslaget til Rådets afgørelse om Det Europæiske Fællesskabs undertegnelse af konventionen om værnetingsaftaler, SEK (2008) 2389 af 5.9.2008, og konsekvensanalyse, der ledsager Kommissionens forslag til Bruxelles I-forordningen (omarbejdning), SEK (2010) 1547 endelig af 14. 12. 2010.

Konventionen vil give EU's erhvervsliv den nødvendige retlige sikkerhed for, at deres værnetingsaftaler til fordel for en domstol uden for EU respekteres i EU, og at aftaler til fordel for en domstol i EU respekteres i tredjelande. Den vil også sikre, at EU's erhvervsliv kan have tillid til, at en retsafgørelse truffet af den valgte domstol i EU kan anerkendes og fuldbyrdes i tredjelande, som er kontraherende parter i konventionen, og omvendt.

I Kommissionens konsekvensanalyse af EU's indgåelse af konventionen (SEK/2008/2389 endelig) blev det konkluderet, at godkendelse af konventionen kunne øge erhvervslivets tilbøjelighed til at medtage værnetingsaftaler i internationale kontrakter på grund af den øgede retssikkerhed. Det kan generelt virke stimulerende for den internationale handel.

De fordele for EU's erhvervsliv, der opstår som følge af EU's godkendelse af konventionen, vil stige i takt med antallet af stater, der ratificerer konventionen, navnlig når disse stater er Unionens vigtigste handelspartnere.

2. RESULTAT AF HØRINGER AF INTERESSEREDE PARTER OG KONSEKVENSANALYSER

Inden Kommissionen fremlagde forslag til Rådets afgørelse om undertegnelse af konventionen, udførte den i 2008 en konsekvensanalyse af EU's indgåelse af konventionen[6]. Kommissionen fandt, at indgåelse af konventionen ville medvirke til en øget retssikkerhed og forudsigelighed for EU-virksomheder, for så vidt angår tredjelande.

I konsekvensanalysen blev det anført, at EU på tidspunktet for godkendelse af konventionen kunne overveje at afgive erklæringer i henhold til konventionens artikel 21 om udelukkelse fra direktivets anvendelsesområde af ophavsret og beslægtede rettigheder (hvor gyldigheden af disse rettigheder er knyttet til medlemsstaterne) og forsikringsaftaler (hvor forsikringstageren har bopæl i EU og risikoen eller den forsikrede begivenhed, genstand eller ejendom udelukkende er relateret til EU). Henset til indflydelsen på begge sektorer og den kendsgerning, at de berørte parter tidligere har haft divergerende synspunkter, fandt Kommissionen endvidere, at der er behov for at afgive sådanne erklæringer. Dens beslutning om at foreslå en godkendelse af konventionen sammen med en erklæring om konventionens anvendelsesområde fulgte efter høringer af medlemsstaterne i Rådets arbejdsgruppe vedrørende spørgsmål (generelle spørgsmål) den 28. maj 2013 (for yderligere oplysninger se punkt 3.2 nedenfor).

3. JURIDISKE ASPEKTER AF FORSLAGET

3.1. Unionens kompetence med hensyn til konventionen

Konventionen åbner mulighed for, at en organisation for regional økonomisk integration, i det omfang den har kompetence på de områder, der reguleres af konventionen, kan indgå konventionen sammen med eller uden sine medlemsstater, med bindende virkning for medlemsstaterne (artikel 29-30). Den relevante erklæring kan afgives på tidspunktet for undertegnelsen, accepten, godkendelsen eller tiltrædelsen af konventionen.

Da EU undertegnede konventionen, erklærede den i overensstemmelse med konventionens artikel 30, at den har kompetence på alle de af konventionen regulerede områder, og at dens medlemsstater ikke vil blive parter i konventionen, men vil være bundet af den i kraft af EU's indgåelse. Der er derfor ikke behov for, at EU afgiver en ny erklæring i medfør af artikel 30, når den godkender konventionen.

[6] Nævnt i fodnote 5.

3.2. Erklæringer i medfør af konventionen, som påvirker dens materielle anvendelsesområde

Af fleksibilitetshensyn og for at fastholde konventionens potentielt brede tiltrækningskraft giver konventionen de kontraherende parter adgang til at udvide eller begrænse dens materielle anvendelsesområde ved afgivelse af de relevante erklæringer (artikel 19-22). Erklæringer kan afgives ved undertegnelsen eller godkendelsen eller på et hvilket som helst tidspunkt derefter, og kan når som helst ændres eller tilbagekaldes. Unionen afgav ingen erklæringer i medfør af disse bestemmelser, da den undertegnede konventionen. Som nævnt ovenfor foretog Kommissionen yderligere høringer af medlemsstaterne i maj/juni 2013 om behovet for sådanne erklæringer. Resultaterne af høringerne er beskrevet nedenfor.

3.2.1. Erklæringer i medfør af artikel 19, 20 og 22

Artikel 19 giver en stat ret til at afgive en erklæring, hvorved dens domstole kan afvise at behandle tvister, som er omfattet af en eksklusiv værnetingsaftale, i sager, hvor der ikke er nogen anden forbindelse med staten end valget af domstolen. Artikel 20 giver en stat adgang til at erklære, at dens domstole kan afvise at anerkende eller fuldbyrde en dom afsagt af en domstol i en anden kontraherende stat, hvis parterne havde sædvanligt opholdssted i den stat, hvor anmodningen indgives, og forbindelsen mellem parterne og alle andre relevante forhold i sagen udelukkende havde tilknytning til den stat, hvor anmodningen indgives, uanset den valgte domstols beliggenhed. Artikel 19 og 20 gør det således muligt at udelukke visse situationer fra konventionens anvendelsesområde, der udover valget af domstol ikke udviser noget andet internationalt element.

Artikel 22 åbner mulighed for at udvide konventionens anvendelsesområde til at omfatte ikke-eksklusive værnetingsaftaler for så vidt angår anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser. På grund af gensidighedsprincippet gælder forpligtelsen til at anerkende og fuldbyrde domme baseret på ikke-eksklusive værnetingsaftaler kun for retsafgørelser truffet af domstolene i de andre kontraherende parter, som selv har afgivet artikel 22-erklæringer.

Med hensyn til artikel 19 og 20 skal det påpeges, at EU-retten anerkender værnetingsaftaler i situationer, hvor den valgte domstol er den eneste forbindelse til den stat, hvor den valgte domstol er beliggende. EU-retten kræver ikke en yderligere forbindelse til den valgte stat ud over den valgte domstol. Der er derfor ingen grund til at udelukke disse situationer fra konventionens anvendelsesområde. Dette blev bekræftet i de høringer, som Kommissionen gennemførte med medlemsstaterne om eventuelle erklæringer i medfør af artikel 19-20. Kommissionen foreslår derfor ikke, at der afgives erklæringer i medfør af disse bestemmelser.

Såfremt konventionens anvendelsesområde i medfør af artikel 22 udvides, vil anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser truffet på grundlag af ikke-eksklusive værnetingsaftaler føre til det resultat, at domstolene i EU-medlemsstaterne generelt ikke vil være kompetente i situationer, hvor der indbringes en sag for dem af en af parterne, efter der allerede er truffet en retsafgørelse baseret på en ikke-eksklusiv værnetingsaftale af retten i en anden kontraherende part, der har afgivet en erklæring i medfør af artikel 22. Kommissionen foreslår ikke, at der afgives en erklæring i medfør af artikel 22, når konventionen er godkendt. Da bestemmelsen hviler på gensidighedsprincippet, kan det eventuelt overvejes at afgive en sådan erklæring på et senere tidspunkt, når andre kontraherende parter i konventionen har vist en tydelig interesse i at udvide konventionens anvendelsesområde i medfør af artikel 22. De medlemsstater, der besvarede Kommissionens forespørgsel, støtter i princippet Kommissionens forslag om at fortsætte proceduren uden erklæring på nuværende tidspunkt.

3.2.2. Erklæringer i medfør af artikel 21.

3.2.2.1. Erklæringerne generelt

I konventionens artikel 2 er der allerede fastsat en række udelukkelser fra dens anvendelsesområde. Derudover er der i artikel 21 hjemmel til, at en kontraherende part kan udvide listen over udelukkede områder ved at afgive en erklæring, hvori den specificerer, hvilke områder den ønsker at udelukke. Konventionen vil følgelig ikke finde anvendelse på dette område i den stat, der afgiver erklæringen, og andre stater vil på grund af gensidighedsprincippet undlade at anvende konventionen på det pågældende område, når den valgte domstol er beliggende i den stat, der har afgivet erklæringen. Desuden skal følgende betingelser være opfyldt for, at en sådan erklæring kan afgives: staten skal have en stærk interesse i ikke at anvende konventionen på et specifikt område, erklæringen må ikke være mere omfattende end nødvendigt, og det udelukkede specifikke område skal være klart og præcist defineret[7].

Kommissionen anførte i sin konsekvensanalyse fra 2008, at det bør overvejes, om Unionen skal afgive en erklæring i medfør af konventionens artikel 21 og derved udelukke forsikringsaftaler fra dens anvendelsesområde, hvor forsikringstageren har hjemsted i EU, og risikoen eller den forsikrede begivenhed, genstand eller ejendom udelukkende har tilknytning til EU–, samt ophavsret og beslægtede rettigheder, hvor disse rettigheders gyldighed er knyttet til en medlemsstat. Formålet med sådanne erklæringer ville være at beskytte den svage part i en forsikringsaftale (svarende til den beskyttelse, der følger af Bruxelles I-forordningen) og i en aftale om ophavsret mod at skulle føre retssager ved en domstol, som måske er blevet pålagt dem af en medkontrahent i en stærkere position, og angiveligt at sikre anvendelsen af visse EU-retlige standarder for ophavsret og beslægtede rettigheder.

Som tidligere nævnt har Kommissionen foretaget yderligere høringer af medlemsstaterne om behovet for eventuelle erklæringer i medfør af artikel 21 set i lyset af principperne om værnetingsaftaler i EU-retten og henset til den omstændighed, at udelukkelsen af et specifikt område fra konventionens anvendelsesområde på grund af gensidighedsprincippet vil indebære, at værnetingsklausuler til fordel for domstole inden for Unionen, der eventuelt vil gavne EU-parter, ikke vil blive fuldbyrdet i tredjelande, der er kontraherende parter i konventionen. Henset til resultaterne af høringen foreslår Kommissionen at begrænse erklæringen i medfør af artikel 21 til at angå de sager, hvor EU-retten ligeledes begrænser parternes autonomi. Blandt de retsområder, der er omfattet af konventionen, gælder dette kun for visse typer forsikringsaftaler, der er indgået med et formål, der må anses for at ligge inden for det erhverv, der udøves af parterne. En sådan begrænset undtagelse vil sikre en sammenhængende tilgang til valg af kompetent domstol i og uden for EU.

3.2.2.2. Den foreslåede erklæring vedrørende forsikringsaftaler

Bruxelles I-forordningen (afdeling 3) indeholder særlige beskyttende kompetenceregler i forsikringssager, der har til formål at beskytte den svage part (forsikringstageren, den forsikrede part eller den begunstigede) og almenhedens økonomiske interesser på det sted, hvor den svage part befinder sig. Den forsikrede part har derfor valget mellem at sagsøge forsikringsgiver flere steder, herunder ved retterne i den medlemsstat, hvor den forsikrede part

[7] I den forklarende rapport til konventionen er der yderligere anført følgende: "det diplomatiske udvalg forudsatte, at denne bestemmelse kun skulle finde anvendelse på lovgivning på bestemte områder efter skøn i lighed med dem, der er udelukket i medfør af artikel 2, stk. 2. I erklæringen kan der ikke anvendes andre kriterier end emneområde. Ved en sådan erklæring kan en stat eksempelvis udelukke "kontrakter vedrørende søfartsforsikringer", men ikke "kontrakter vedrørende søfartsforsikringer, når den valgte domstol er beliggende i en anden stat" (punkt 235). Det eneste tilladte kriterium er således emneområde.

har bopæl. Forsikringsgiver kan i princippet kun sagsøge den forsikrede part i sidstnævntes bopælsmedlemsstat. Disse beskyttende kompetenceregler hviler på den forudsætning, at den forsikrede part altid er den svage part, selv om vedkommende optræder som erhvervsdrivende i transaktioner mellem virksomheder (B2B-forbindelser). Denne formodning i Bruxelles I-forordningen (omarbejdet) ændres ikke. Parternes mulighed for at indgå en værnetingsaftale er derfor blevet begrænset (forordningens artikel 13). De beskyttende kompetenceregler i afdeling 3 gælder i sager mod forsikringsgiveren kun, hvis sidstnævnte har bopæl, eller anses for at have fast bopæl (via en filial, et agentur eller en lignende virksomhed) i EU. Disse beskyttelsesregler i Bruxelles I-forordningen (omarbejdet) ændres ikke.

Konventionen finder for sin del anvendelse i forsikringssager, uden at dette indskrænker parternes frihed til at indgå værnetingsaftaler. Den eneste væsentlige begrænsning følger af konventionens artikel 2, stk. 1, litra a), der udelukker forsikringsaftaler, der indgås af private personer i deres egenskab af forbrugere. Dette er delvist i strid med den ordning, der er fastlagt i Bruxelles I-forordningen, for så vidt som konventionen eksempelvis vil gælde for forsikringsaftaler indgået af små og mellemstore virksomheder. Når konventionen er godkendt af EU, vil visse forsikringsaftaler, som nu falder ind under Bruxelles I-forordningen, dvs. aftaler mellem en forsikringstager i EU og en EU-filial af et forsikringsselskab med hovedsæde uden for EU (forordningens artikel 9, stk. 2), falde ind under konventionens anvendelsesområde (konventionens artikel 26, stk. 6, sammenholdt med samme konventions artikel 4, stk. 2). Hvis konventionen blev indgået uden udelukkelse af forsikringsaftaler, ville der derfor opstå en uoverensstemmelse med det beskyttelsesprincip, der blev fastlagt i Bruxelles I-forordningen, som gør det muligt for den forsikrede part at sagsøge en EU-forsikringsgiver (eller en EU-filial af en tredjelandsforsikringsgiver) i sin egen bopælsstat, uanset hvilke andre domstole, der er tillagt kompetence i medfør af en værnetingsaftale. Ulempen ved en fuldstændig udelukkelse af forsikringsaftaler set ud fra de europæiske forsikringsgiveres synspunkt er, at værnetingsklausuler, som de har forhandlet sig frem til med ikke-europæiske forsikringstagere, ikke ville blive anerkendt og fuldbyrdet i tredjelande, der er kontraherende parter i konventionen. De europæiske forsikringstagere ville miste den fordel, at de efter konventionen kan få anerkendt og fuldbyrdet afgørelser, der træffes af EU's retsinstanser (som parterne har udpeget) uden for Unionen. Fordelene ved uden for EU at have denne samme ordning til beskyttelse af svage EU-parters interesser, som gælder efter intern EU-lovgivning, opvejer imidlertid disse ulemper.

De synspunkter, der blev fremsat af de medlemsstater, som deltog i Kommissionens høring om dette spørgsmål, var blandede, idet der næsten var lige så mange for og imod udelukkelse af forsikringsaftaler fra konventionens anvendelsesområde. Kommissionen foreslår derfor på baggrund af konsekvensanalysen og for at sikre overensstemmelse med EU's interne beskyttelseslovgivning at udelukke visse typer forsikringsaftaler fra konventionens anvendelsesområde uden yderligere betingelser. Efter konventionens artikel 21 kræves det, at eventuelle erklæringer udfærdiges på grundlag af emneområde alene. En erklæring afgivet i medfør af artikel 21 kan følgelig ikke formuleres på en sådan måde, at den udelukkende vil være til gavn for EU-parter.

Bruxelles I-forordningens artikel 13 og 14 begrænser ikke parternes autonomi i forsikringsaftaler i alle tilfælde. Der er en række undtagelser, hvor parterne har mulighed for at udpege den domstol, der er kompetent til at behandle deres tvist. Den foreslåede erklæring er formuleret på en sådan måde, at den så vidt muligt åbner for de værnetingsaftaler, der efter EU-retten anerkendes som værende anerkendt på internationalt plan, jf. konventionen om værnetingsaftaler. Henset til formuleringen af de EU-retlige undtagelser, der er tiltænkt kun at skulle beskytte EU-forsikringstagere, og konventionens krav om, at erklæringen kun skal

vedrøre emneområdet, forekommer det dog ikke muligt at sikre fuldstændig kohærens mellem konventionen på den ene side og EU-lovgivningen på den anden side. I henhold til artikel 13, stk. 4, i Bruxelles I-forordningen anerkendes og fuldbyrdes særligt værnetingsaftaler, der er indgået mellem forsikringstagere, der har bopæl uden for EU, medmindre forsikringen er obligatorisk eller vedrører fast ejendom i en medlemsstat. Da det inden for rammerne af konventionen ikke er muligt at sondre mellem forsikringstagere, der har bopæl inden for eller uden for Unionen, foreslår Kommissionen, at undtagelsen i artikel 13, stk. 4, ikke afspejles i erklæringen. Dette vil have den retsvirkning, at forsikringsaftaler indgået af forsikringstagere, der er bosiddende uden for Unionen, ikke vil blive reguleret af konventionen, og fortsat vil være underlagt Unionens interne lovgivning. Europæiske selskaber, der indgår aftaler med forsikringstagere uden for EU, vil følgelig kunne være sikre på, at deres værnetingsaftale vil blive opretholdt af Unionens retsinstanser på grundlag af artikel 13, stk. 4. Europæiske forsikringstagere, der indgår aftaler med forsikringsgivere uden for EU, vil stadig have adgang til domstolene i EU på grundlag af Bruxelles I-forordningens kapitel II, afdeling 3.

Samlet set har den foreslåede erklæring til formål at sikre, at:

- Undtagelsen ikke går videre end det, der er nødvendigt for at sikre målet om at beskytte svage parters interesser i forsikringsaftaler som afspejlet i de beskyttende kompetenceregler i Bruxelles I-forordningen. EU-medlemsstaternes domstole vil få mulighed for (på grundlag af EU-retten, eller i givet fald national lovgivning) at behandle den forsikringsretlige tvist på trods af en værnetingsaftale til fordel for domstolene i en tredjestat, der er kontraherende part i konventionen.
- Det er i overensstemmelse med konventionen. Erklæringen er baseret udelukkende på emnet og er neutral.
- Der er en parallel med Bruxelles I-forordningen, som i artikel 13 og 14 definerer de situationer, hvor værnetingsaftaler er tilladt inden for rammerne af forsikringsaftaler.
- Både det undtagne emne – forsikringsaftalerne - og de situationer, hvor udskillelsen ikke finder anvendelse, er præcist defineret.

2014/0021 (NLE)

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om godkendelse på Den Europæiske Unions vegne af Haagerkonventionen af 30. juni 2005 om værnetingsaftaler

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 81, stk. 2, sammenholdt med artikel 218, stk. 6, litra a), og artikel 218, stk. 6, første afsnit,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

under henvisning til samstemmende udtalelse fra Europa-Parlamentet[8], og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Den Europæiske Union ønsker at skabe et fælles retligt område, der bygger på princippet om gensidig anerkendelse af retsafgørelser.

(2) Konventionen om værnetingsaftaler (i det følgende benævnt "konventionen"), der blev indgået den 30. juni 2005 inden for rammerne af Haagerkonferencen om International Privatret, yder et effektivt bidrag til fremme af partsautonomi i internationale handelstransaktioner og til en større forudsigelighed for retsafgørelser vedrørende sådanne transaktioner. Konventionen giver navnlig den fornødne retssikkerhed for, at parternes værnetingsaftale respekteres, og for at en retsafgørelse, der træffes af en udpeget domstol vil blive anerkendt og fuldbyrdet i grænseoverskridende situationer.

(3) Konventionens artikel 29 giver organisationer for regional økonomisk integration, såsom Den Europæiske Union, mulighed for at undertegne, acceptere, godkende eller tiltræde konventionen. Unionen undertegnede konventionen den 1. april 2009, med forbehold af indgåelse på et senere tidspunkt, jf. Rådets afgørelse 2009/397/EF[9].

(4) Konventionen påvirker Unionens afledte lovgivning om domstolskompetence baseret på parternes valg og anerkendelse og fuldbyrdelse af de resulterende retsafgørelser, navnlig Rådets forordning (EF) nr. 44/2001 af 22. december 2000 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område[10]. Forordning (EF) nr. 44/2001 erstattes fra og med den 10. januar 2015 af Europa- Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1215/2012 af 12. december 2012 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område[11].

(5) Forordning (EU) nr. 1215/2012 forberedte ratificering af konventionen ved at sikre sammenhæng mellem Unionens regler om værneting i civil- og handelssager og konventionens regler herom. Det vil derfor være hensigtsmæssigt, at konventionen

---

8 EUT C […] af […], s. […].
9 EUT L 133 af 29.5.2009, s. 1.
10 EFT L 12 af 16.1.2001, s. 1.
11 EUT L 351 af 20.12.2012, s. 1.

træder i kraft i Unionen på dagen for ikrafttrædelsen af forordning (EU) nr. 1215/2012.

(6) Da Unionen undertegnede konventionen, erklærede den i overensstemmelse med konventionens artikel 30, at den har kompetence på alle de af konventionen regulerede områder. Medlemsstaterne bør derfor være bundet af konventionen i kraft af Unionens godkendelse heraf.

(7) Unionen bør på tidspunktet for godkendelse af konventionen afgive den erklæring, der er omhandlet i artikel 21, og dermed i almindelighed udelukke forsikringsaftaler fra konventionens anvendelsesområde, dog med visse definerede undtagelser. Formålet med erklæringen er at bevare de beskyttende kompetenceregler for forsikringstageren, den forsikrede part eller en begunstiget i forsikringsaftaler, der falder ind under afdeling 3 i forordning (EF) nr. 44/2201. Undtagelsen bør begrænses til, hvad der er nødvendigt for at beskytte den svage part i forsikringsaftaler.

(8) Det Forenede Kongerige og Irland er bundet af Rådets forordning (EF) nr. 44/2001 og deltager derfor i vedtagelsen af denne afgørelse.

(9) I medfør af artikel 1 og 2 i protokol (nr. 22) om Danmarks stilling, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, deltager Danmark ikke i vedtagelsen af denne afgørelse, som ikke er bindende for og ikke finder anvendelse i Danmark —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Haagerkonventionen af 30. juni 2005 om værnetingsaftaler (i det følgende benævnt "konventionen") godkendes herved på Den Europæiske Unions vegne.

Teksten til konventionen fremgår af bilag I til denne afgørelse.

Artikel 2

Formanden for Rådet udpeger den person, som på Den Europæiske Unions vegne er beføjet til at deponere det i konventionens artikel 27, stk. 4, omhandlede instrument med henblik på at udtrykke Den Europæiske Unions samtykke i at blive bundet af aftalen.

Artikel 3

Ved deponering af det instrument, der er omhandlet i konventionens artikel 27, stk. 4, afgiver Unionen en erklæring som omhandlet i artikel 21 om forsikringsaftaler.

Teksten til erklæringen er knyttet til denne afgørelse som bilag II.

Artikel 4

Denne afgørelse træder i kraft på dagen for vedtagelsen.

Udfærdiget i Bruxelles, den […].

På Rådets vegne
Formand